

**Maatiainen ry puolustaa suomalaisia perinnelajeja GMO-saasteelta -
Liisa Jääskeläinen, puheenjohtaja, liisa.jaaskelainen (at) oph.fi
Eduskunta 24.9.2008**

Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee lakia, joka avaa portit GMO-kasvien viljelylle Suomessa. Maatiainen ry:n ensisijainen toive on, että Suomi säilyy GMO-vapaana.

Lakiesitys ei noudata varovaisuusperiaatetta, ei luo viljelyturvallisuutta, ei turvaa kuluttajan oikeuksia olla käyttämättä muuntogeenistä materiaalia ja se rikkoo yleistä oikeusperiaatetta, jonka mukaan vahingon aiheuttaja maksaa aiheuttamansa vahingon.

Geneettinen saastuminen johtaa viljelykasvien monimuotoisuuden pienenemiseen ja uhkaa myös suomalaisia perinnelajeja. Kaskinauris, härkäpapu, musta kaura ja lukuisat muut maatiaislajit eivät ole turvassa, jos lakiesitys toteutuu. Maatiaisviljat ja -hyötykasvit ovat geneettistä rikkautta, jota tarvitaan erityisesti täällä Suomessa, viljelyn pohjoisilla äärirajoilla, ilmastomuutoksen muuttaessa tuotanto-olosuhteita arvaamattomilla tavoilla.

Maatiainen ry esittää lakiluonnokseen useita muutoksia. Tässä olennaisimmat:

1. Soveltamisala
  - Tuulipölytteisten gmo-kasvien viljelyä ei tulisi sallia lainkaan, koska niiden eristäminen ei ole mahdollista.
  - Geenimuunnellun materiaalin kuljettamisen, käsittelyn ja varastoinnin tulisi kuulua lain piiriin. Esityksen mukaan lakia ei sovelleta muuntogeenisten ja muiden viljelykasvien, kasvinosien ja siementen varastointiin maatilan ulkopuolella ennen kylvöä tai istutusta eikä maatilan ulkopuolella tapahtuvaan sadon käsittelyyn ja varastointiin. Kansainvälinen kokemus on osoittanut kuljetusten olevan merkittävässä osassa muuntogeenisten kasvien haitallisessa leviämisessä ja sekoittumisessa.
  - Maatiainen ry ei pidä mielekkäänä säätää lakia ainoastaan tuotantovaiheen pienen osan ”rinnakkaiselosta”. Jos viljely sallitaan, erillään pitämistä tulee jatkaa läpi tuotantolinjan, koska kuluttajalla tulee aina olla oikeus olla käyttämättä muuntogeenistä materiaalia. Elintarviketuotannossa kolmen tuotantolinjan rakentamisesta, ylläpitämisestä ja valvonnasta aiheutuu huomattavia lisäkustannuksia, jotka viime kädessä maksaa kuluttaja.
2. Suojaetäisyydet
  - Viljelyturvallisuuden edellyttämät suojaetäisyydet tulee säätää lailla. Eristysetäisyyksien vähimmäismitta perustuu hyönteispölytteisillä kasveilla mehiläisten ja muiden mesipistiäisten lentomatkaan.
3. Korvaukset
  - Maatiainen ry:n mielestä rinnakkaiselolain on määriteltävä kattavasti, kuka korvaa vahingot ja kuka valvoo rikkomuksia. Luomuviljelijöiden ja -hunajantuottajien oikeudet tulee turvata. Veronmaksajia ei saa säätää maksamaan ”toiminnanharjoittajan” virheistä.
4. Muuntogeeniseen viljelyyn ei riitä ilmoitus, tarvitaan lupa.
5. Jäljitettävyys ja valvontarekisterit kuntoon, rekisteritiedot julkisiksi
  - Kansalaisilla tulee aina olla oikeus saada maksutta selville, millä pelloilla geenimuunneltuja kasveja kulloinkin viljellään.